UGC Approved

POWER OF KNOWLEDGE

An International Multilingual Quarterly Refereed Research Journal

VOLUME : I ISSUE XIX Jul to Sep 2017

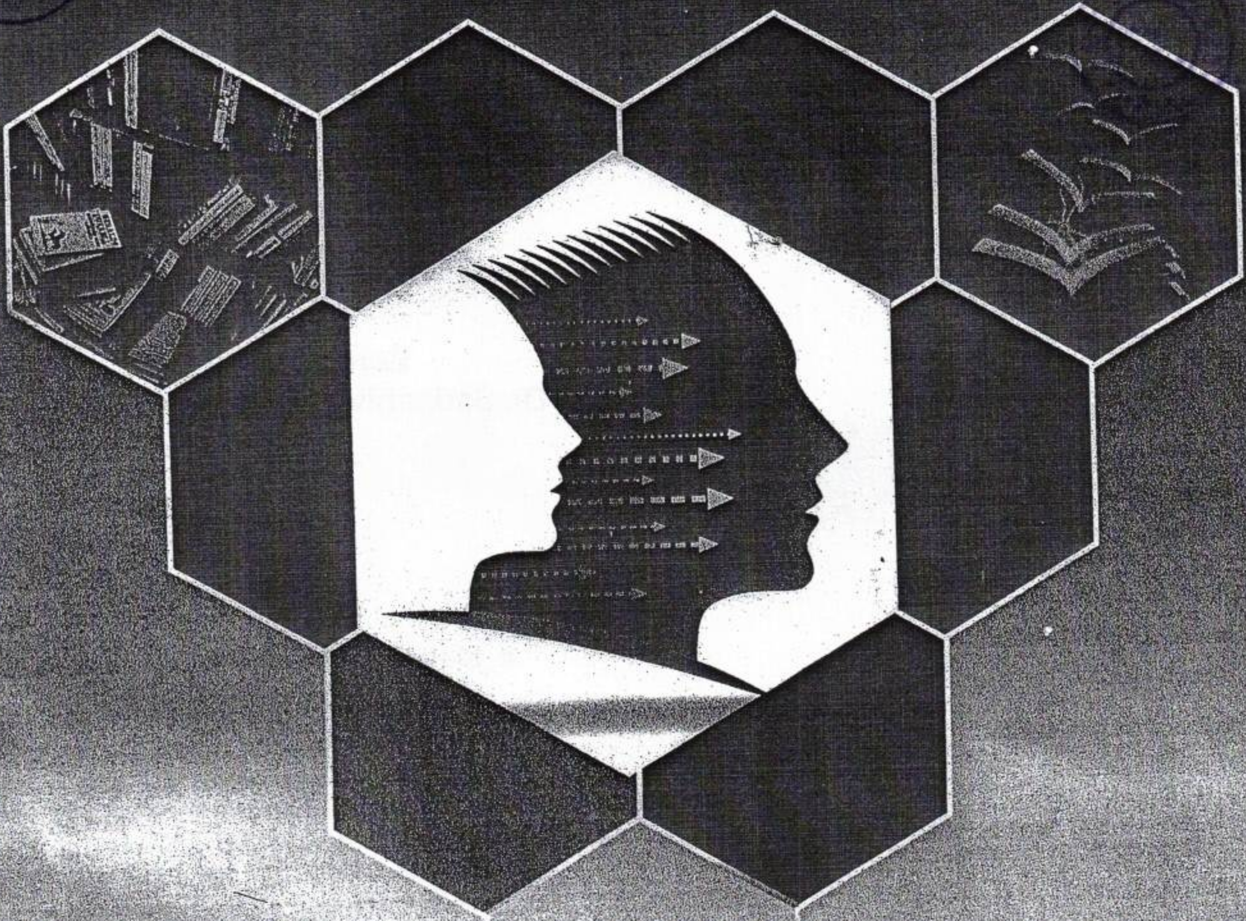

ARTS | COMMERCE | SCIENCE | AGRICULTURE | EDUCATION
MANAGEMENT MEDICAL | ENGINEERING & IT | LAW | PHARMACY
PHYSICAL EDUCATION | SOCIAL SCIENCE | JOURNALISM

UGC Approved Sr.No.45681

Editor
Dr. Sadashiv H. Sarkate
E-mail : powerofknowledge3@gmail.com
www.powerofknowledge.co.in

२६	Religious Pluralism and Identity problem in India	Mr. Shaikh Gafoor Ahmed	८४
२७	Indian Muslims: Political Ideology and interreligious harmony	Dr. Farooqui Quayyum M. Younus	८९
२८	Benefits of Yoga for Personality Development	Prof. Dr. Vilas Gunde-Patil	९४
२९	भक्ती चळवळीतील परखड व्यक्तिमत्त्व : संत सोयराबाई	डॉ. मुंढे सविता गंगाधरराव	९७
३०	छ. शिवाजी महाराजांचा वैज्ञानिक दृष्टिकोन	डॉ. टी. आर. पाटील	१०१
३१	शाहीर शरद मुसळे यांची वगनाटये	प्रा. डॉ. दिलीप कसबे	१०४

C.S.M.'s Arts & Com. College Chakan 410505 Dist-Pune

C.S.M.'s Arts & Com. College CHAKAN 410501 Tal-Khed, Dist-Pune

Principal
C.S.M's Arts & Commerce C
Chakan, Tal-Khed, Dist-Pu

Gu

→ "Power of Knowledge" i of RNI, Ministry of Infor

Research papers in all subj in "Power of Knowledge

→ Research scholars should typed papers. It should b send their papers through enclosed.

→ The writer should g act and the whole respons is compulsory with the

→ Directions regarding fo English Times New R Hindi & Marathi ISM

→ Research paper should b should be mentioned.

→ There should not be gr

→ If the research paper pu Recognition Committe Editor/Printer/Publi

→ All the postal contact sh

→ Despute shall be subjec

Ideas expressed in "Power of K publisher & printer of "Power o time it is made clear that if writer action. Hence, it is clarified fro

Power of Knowledge UGC Approved Journal Volume : I Issue XIX July to Sept.2017 ISSN 2320-4494

शाहीर शरद मुसळे यांची वगनाटये

प्रा. डॉ. दिलीप कसबे
मराठी विभाग प्रमुख
कला व वाणिज्य महाविद्यालय चाकण

S.M's Arts & Com. College Chakan 410505 Dist. Pune

शरद बबनभाऊ मुसळे यांचे शिक्षण सासवड येथे झाले. त्यांचा जन्म ६.८. १९४४ रोजी पुण्यात झाला. मॅट्रीक पास झाल्यानंतर सासवडचे प्राध्यापक श्रीरंगमुनी यांच्यामुळे नाटकाचे वेड लागले. त्यावेळी त्यांनी विविध कार्यक्रमात भाग घेतला. सभा, गॅदरींग अशा स्वरूपाच्या कर्यक्रमांना हजेरी लावली. दहा अकरा वर्ष वय असतांना सुप्रसिध्द तमाशागीर कै. दत्तोबा तांबे शिरोलीकर यांचा तमाशा पाहिला रंगमंचावर दत्तोबा तांबे व खंडू खेडकर यांचे वग नाटयातील संवाद पाहिले. वगनाटय धर्मिक होते परंतु त्यातील कॉमेडी आवडली. बरेच दिवस डोक्यात घोळत राहिली. त्यातुनच शाळेत असतांना नाटकात काम करण्याची आवड निर्माण झाली. मग चित्रपअ आवडायला लागले.नुण्यात जावून देवानंद यांचा चित्रपट पाहिला. आणि नाटकात काम करण्याची इच्छा बळावली. मनातुन सारख वाटायच आपणही असे काही करावे. मग दहावी झाली. त्या वेळी दहावीला खूप किंमत होती. सहज कुठेही नोकरी लागत असे.पण ते नोकरीच्या मागे न लागता नाटकाकडे अकर्षित झाले. नाटकात काम मिळावे म्हणून पुण्यात येवून राहिले.पुण्यात प्रसिध्द नाटय लेखक व दिग्दर्शक श्री. नानासाहेब करमरकर यांना भटले. नाटय सहकार ही त्यांची नाटक कंपनी होती. त्यांच्या कंपनीत प्रसिध्द अभिनेते काशिनाथ घाणेकर काम करीत होते. पुण्यातच राहून मिळेल ते काम करायचे पण नाटय प्रशिक्षण घ्याचे असे मनात ठरवून टाकले. एका कंपनीत काम मिळाले. महिना साठ रूपये मिळू लागले सर्व महिन्याचा खर्च भागवून उरलेले पैसे नानांसाठी खर्च करायचे ठरविले. त्यांचे शिष्यत्व पत्करले. त्याच्याकडून नाटयाचे प्रशिक्षण तर मिळालेच पण नाटकात कामेही मिळाली. त्यांनी मुला सारखे सांभाळले. डायलॉग कसे फेकायचे, शब्दाची फेक कशी असावी, हे ज्ञान दिले.नाना त्यावेळी नाटकातील पोट किडा होता. ऐके दिवशी त्यांनी हंसा वाडकरांचा पत्ता दिला.मुंबईची त्यावेळी माहिती नव्हती. कंडक्टरला विचारले, मंबईचे तिकिट दया. ते म्हटले, मंबईला कुठे उतरायचे दादरला की भायखळा. मग आठवले,आपला एक वर्ग मित्र इथे आहे, मग म्हटले भायखळा दया. बस मध्ये दोन जळगावची माणसे भेटली, त्यांच्याशी गप्पा गोष्टी झाल्या. ते म्हटले, तुमची नाटय सृष्टीत ओळख नाही,आणि तुम्ही तिथे कसे जाणार. तुम्ही आधी काम करा. पैसे कमवा आणि मग जा. पण त्यांचे म्हणणे पटले नाही.त्यांनी त्यावेळी पाच रूपये दिले व म्हटले की, काम मिळे नाही तर याचा उपयोग करा. भायखळा स्टेशनवर उतरल्ययावर त्यांचे शब्द आठवले आणि रडायलाच आले. काहीच ससूचत नव्हते. मग इसाण्याच्या हॉटेलमध्ये चौकशी केली, थिअटरमध्ये चौकशी केली, पण काम मिळाले नाही. शेवटी मुसलमानांच्या हॉटेल मध्ये काम मिळाले.त्यांनी टेबल व खुर्ची पुसून घेतली आणि संध्याकाळी चार आणे मिळाले. तिथे सहा महिने काम

Power of Knowledge UGC Appr

केले. सुट्टी मिळली की
चालू झाला. एकदा फिरत
पाटर्या होत्या. नावे वाचल
वाटली. मनात म्हटले की,
काढून आत प्रवेश केला.
चालली होती. मनात म्हट
त्यांची भेट घेतली. त्यांन
तिकिटे फाडा,दोन महिने
बांगडीवाले शेठ वारले होत
घेतले होते. इस्माईलशेठ
रात्री सात ते दहा पर्यंत
सगळया नामावंत पाटर्या
वर्ष काम केले.

तिथे कासू वारू
माणिकराव कवठेकरही ह
बसवले होते. त्या वगना
माणिकरावांनी शाब्बासक
नेले, एक महिन्यात स
साडेचारशे रूपये मिळ
संपल्यानंतर परत थिअ
केला. त्यावेळची ती ना
घेऊन दिवसभर बाजारा
झाला. काही दिवसांनी
यांचा पैठणला सामना
काळीज' हे वगनाटय
की,हे सिझन संपल्याव
रूपये उचल दिली आणि
होते. मग पुण्यातच ल
वगनाटय होत असत.ते
सुरूवात केली. 'चितो
होते. या वगनाटयात द
जाधव गंगापूरकर. एक
पार्टीत कोणीच नव्हते
हो म्हटले मनावर द
यशस्वी करायचे आप

Principal
S.M's Arts & Commerce
Chakan,Tal-Khed,Dist-P